

ZNMK

Jrg 19 nr 1, winter 11-12

ZAANSE NATUUR & MILIEU KRANT

Blekers wil is wet

Vijfhoekpark

Deltavisie

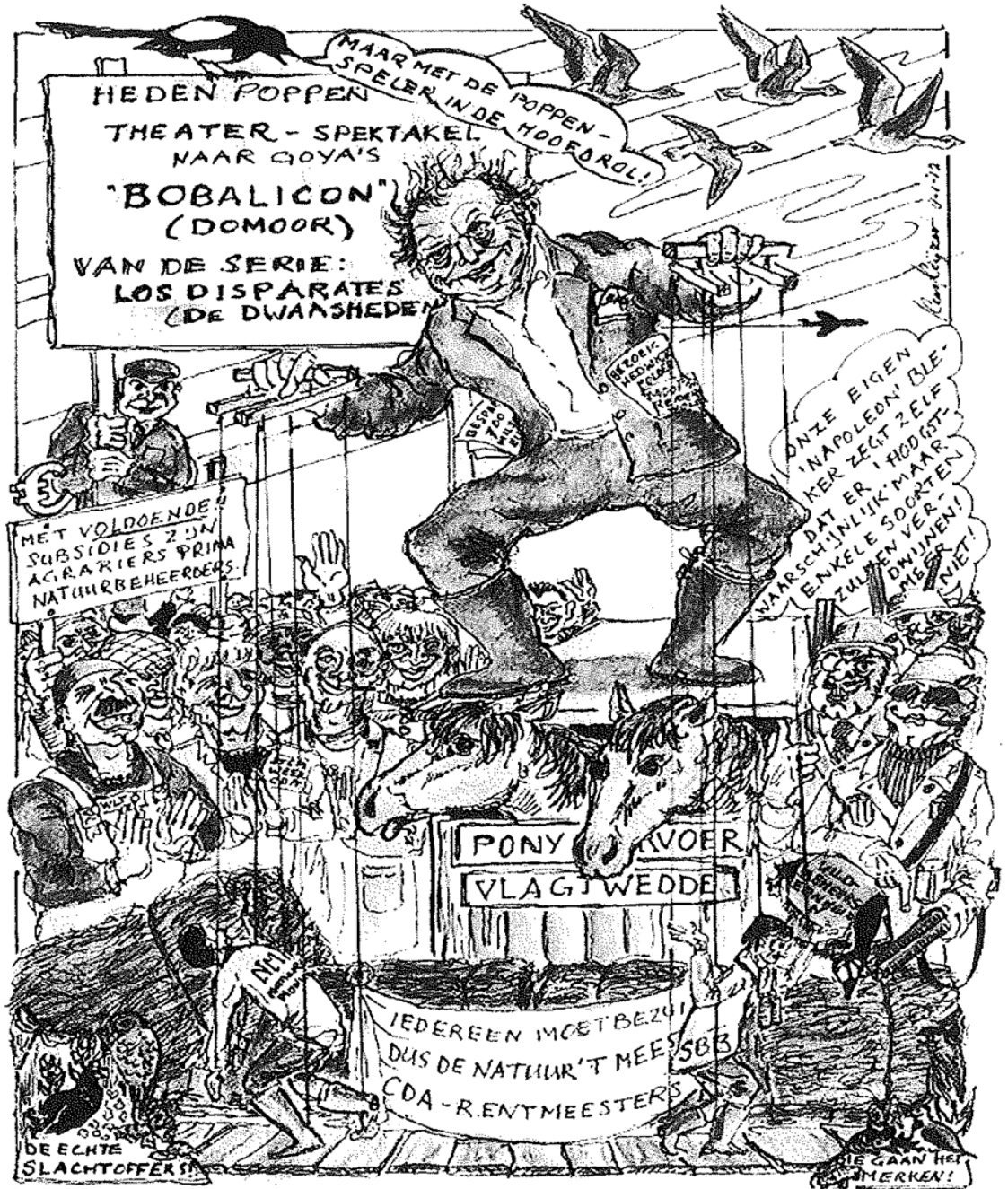
Bomen snoeien

Nacht van de nacht

Verneemspaak

Gallen

Zelkova boom

COLOFON

De Zaanse Natuur- en Milieukrant is een uitgave van het Zaanse Natuur- en Milieu Overleg (ZNMO). De krant verschijnt vier maal per jaar. De inhoud van de artikelen geeft niet noodzakelijkerwijs de visie van de redactie weer.

In Zaanstad bestaan diverse organisaties die zich (ook) inzetten voor natuur en milieu. Het ZNMO zorgt er voor dat deze afzonderlijke organisaties van elkaars activiteiten op de hoogte blijven, door periodiek overleg en door de uitgave van deze Zaanse Natuur- en Milieukrant. Ook treedt het ZNMO in voorkomende gevallen naar buiten met een gezamenlijk standpunt over een bepaalde kwestie.

Lidorganisaties ZNMO

- Kontakt Milieubeheer Zaanstreek 6353580
- Fietsersbond afd. Zaanstreek 6176250
- Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging (Zaanstreek) 6140747
- Milieudefensie Zaanstreek 06-48363237
- Natuur- en Milieu Educatie 6312020
- OBW Ongeschonden Behoud Westzijderveld, 075-6167192
- Open Polders Assendelft 6700267
- Staatsbosbeheer (Zaanstreek) 6212522
- Vogelbeschermingswacht "Zaanstreek" www.vogelwachtzaanstreek.nl
- Zaanse Natuur en Milieu Centrum 6312020
- Zaanse Energie Koöperatie 06-33800429

Redactie: Loek Vlaanderen, Rita Melk, Elsa Loosjes, Gerrit Jan van der Schoor (vormgeving)

Aan dit nummer werkte verder mee: Dick Beets, Kees Keijzer, Hans Mandjes, Sonja Puhl, Nynke Sminia, Ank Veenis

Redactieadres/Abonnementenadministratie: ZNMK, Stationsstraat 38, 1506 DH Zaandam

Telefoon: 6353580 of 6212153

E-mail: kmz@dds.nl

Website: www.dds.nl/kmz

Abonnementsprijs € 5 per jaar.

Abonnement samen met lidmaatschap KMZ €12,50 per jaar.

Bankrekening 2368420

Deadline volgende uitgave: 15 maart 2012

Redactioneel

Wanneer ik dit schrijf is het écht winter, 21 december 2011. Maar nog geen sneeuwvlok gezien. Dat was vorig jaar om deze tijd wel anders. Toen hadden we al het nodige aan 'sneeuwpret' achter de kiezen. Toen heb ik enige malen - samen met vele anderen - uren in de file gestaan omdat er vanwege de vele sneeuw geen doorkomen aan was. Het heeft toen wel heel veel mooie foto's opgeleverd. Dat zijn van die momenten die je wilt vastleggen voor later. Dat laatste hebben mensen ook gedaan voor de fotowedstrijd ter gelegenheid van de Nacht van de nacht eind oktober van dit jaar. Het mooie resultaat daarvan is te zien in deze krant. Zet voor volgend jaar alvast 27 oktober alvast maar 'geblokt' in de agenda want dan is de volgende Nacht van de nacht. Kunt u weer van alles beleven.

In het Koogerpark in Koog aan de Zaan werd vanavond de zonnewende gevierd. Tal van activiteiten waren daar op touw gezet om de langste nacht van het jaar te vieren. Gelukkig was het droog en konden er ook van die mooie Chinese papieren ballonnen met lichtje erin opgelaten worden. Toen ze over ons huis zweefden – een sprookjesachtig gezicht - moest ik even terugdenken aan de lancering van de ruimtevluiter van Andre Kuipers die ook vandaag een aanvang nam. Hij heeft tijdens deze missie 27 wetenschappelijke onderzoeken voor de boeg. Hij is duidelijk op weg gegaan met een boodschap. Ook de Chinese ballonnen kregen van de mensen in het Koogerpark boodschappen mee.

Spannend allemaal, niet alleen dichtbij maar ook verderop in de wereld. Wat gaat de toekomst ons brengen? In ieder geval gaan de dagen weer lengen en gaan we op de 31^e december weer aan een nieuw, fris en vers jaar beginnen. We gaan het voorjaar weer tegemoet.

In de krant weer een aantal artikelen van de aangesloten groepen. Daarmee hopen wij u op de hoogte te houden van waarmee de organisaties doende zijn.

Niet verwonderlijk dus dat de heer Bleker en zijn aanpak van de natuur en het milieu in ons land en daarmee samenhangend natuurlijk natuur en milieu in Europa en de verdere wereld in deze krant aandacht krijgt. Want dat alles direct met alles te maken heeft

daar zijn wij het onder elkaar wel over eens, toch....?

Van hieruit wens ik u een goed en gezond 2012 en dat het beleid van de heer Bleker maar snel verbleekt in het voorjaarszonnetje. Komt het misschien nog goed in het nieuwe jaar.

Rita Melk

Agenda

KNNV

Werkdagen Kooiakkers Kalverpolder

Op de zaterdagen 14 januari, 11 februari, 10 maart en 14 april. De werkplek is bij de Leeghwaterweg, 200 meter voor de verkeerslichten Wijdewormer, aanvang 9.30, einde 13.30 uur.

Nachtvlinderavonden Kooiakkers

Op zaterdagen 21 april en 23 juni. Aanvang 22.30 uur. Plek zie boven.

OBW / Vogelwerkgroep Westzaan

Werkdagen Westzijderveld

Op zaterdag 21 januari, zondag 19 februari en zaterdag 10 maart. Verzamelen bij de molen De Schoolmeester om 9.15, einde 13.30 uur. Info: Benno Graas: benfieldth@kpnplanet.nl

Stichting Kalverpolder

Werkdagen op elke dinsdag van 9 tot 14 uur, werkplek Kalverringdijk 32.

Vogelbeschermingswacht "Zaanstreek"

Werkdagen Oostzanerveld op de zaterdagen 4 februari en 3 maart. Verzamelen om 9.15 uur bij Eetgelegheid Het Zaanse Hoekje, Watering 1, Zaandam-Peldersveld.

Van het boek "Kijken naar bomen in de Zaanstreek" zijn nog een aantal exemplaren te koop voor € 17.

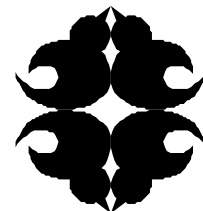
Het is te koop bij het KMZ-kantoor op woensdagmorgen, en verder bij Loek Vlaanderen, Berkenweg 5 te Zaandijk.

Voor milieumeldingen kunt u bellen naar:

- Gemeente Zaanstad: 14 075
- Milieuklachten telefoon Noord-Holland : 0800 - 658 67 34 (gratis, keuze menu 1)
- Informatie- en klachtenbureau Schiphol: 020 - 6015555 of www.crosinfo.nl

KONTAKT MILIEUBEHEER ZAA NSTREEK

KMZ is in 1970 opgericht. De vereniging heeft tot doel het welzijn te bevorderen door te waken voor milieuaantasting en door het milieubeheer in de Zaanstreek te activeren. Dit geldt in de ruimste zin van het woord. KMZ zet zich in voor beperkte uitbreiding van Schiphol, voor verstandige ontwikkeling van het Noordzeekanaalgebied, voor beperking van de automobiliteit en behoud van het restant Zaanse veenweidegebieden. KMZ werkt zo veel mogelijk in samenwerking met verwante organisaties.

Blekers Wil is Wet?

Er zijn mensen die het leuk vinden om met z'n allen te hard te gillen en te stampen in een grote tent, om gekookt te worden tussen vier muren in een stoombad met geurwater, om heen en weer geschud te worden in een gladde natte buis met lauwwarm gechlloreerd water of hele middagen bloesjes te kijken in een koopgoot of om heel veel te eten. Maar er zijn er ook die dat niet of niet altijd leuk vinden.

Dat niet iedereen hetzelfde leuk vindt, is maar goed ook. Maar wat niet ontkend kan worden is dat steeds meer mensen natuur veel leuker vinden dan veel andere dingen. Dat merkte je bijvoorbeeld bij het honderdjarige bestaan van het Nationale Park de Veluwezoom. Geen plekje meer over op het uitzichtpunt en iedereen genoot. Deze mensen waren op bezoek in een natuurmonument: terrein of water, dan wel samenstel van terreinen of wateren, dat van algemeen belang is om zijn natuurwetenschappelijke betekenis of zijn natuurschoon (definitie natuurmonument uit de Natuurbeschermingswet van 1998).

Maar in Nederland heb je toch geen echte natuur meer? In ieder geval geen voor de mens bedreigende natuur. Je kunt in de Nederlandse natuur bijna niet verdwalen. Hoewel... u kunt wel eens ergens anders uitgekomen dan waar u dacht te zijn, maar dan is er wel een bus naar de parkeerplaats waar u begonnen bent. Je kunt in Nederland niet worden opgegeten door een wild dier. Dieren, hoe groot ook, maken dat ze weg komen als ze een mens ruiken of zien aankomen, hoewel, die kudde geiten met die scherpe horens laatst... u kunt maar beter even achter een boom gaan staan. Maar we zijn hier echt niet in Canada.

In Nederland heb je een natuur die in stand moet gehouden worden door een lappendeken aan gelden en bijdragen in natura. Rijks- en provinciale en gemeentebijdragen zorgen daar voor een deel voor. Ook de inzet van vrijwilligers, de bijdragen van particulieren, de lidmaatschappen en

dergelijke zorgen dat er nog wat te genieten is in ons dichtbevolkte land. Je hebt Natura 2000, Natuurmonumenten, de provinciale en de nationale Landschappen, de Wetlands, de Nationale Parken en de ecologische hoofdstructuur om ervoor te zorgen dat een en ander blijft bestaan, met dierenbevolking en al. Vooral aan de ecologische verbindingen tussen natuurterreinen wordt nog gewerkt. Maar als het aan onze staatssecretaris van de CDA ligt, is dat gauw afgelopen.

Hij zou het liefst de hele natuur maar afschaffen, inclusief woelmuizen, ijsvogeltjes en roerdrompen, heckrunderen en Konikpaarden en die geiten natuurlijk. Lastig voor de bollenboeren, al die natuur. Lastig voor de varkenshouderijen die te maken krijgen met negatieve invloeden op de nabije natuurterreinen. Het waterpeil moet omlaag en je moet je mest kwijt, tenslotte. Ecologie is onzin. Je gooit er gewoon aldrin en dieldrin over voor het weer eens gaat regenen en het bedrijf loopt weer perfect.

De bezuinigingen zijn trouwens bij dit afbraakbeleid niet eens een argument voor hem. Ook bij bestaand beleid had hij bezuinigingen kunnen doorvoeren. Maar het is typisch voor de werkwijze van dit kabinet dat voorafgaand aan de bezuinigingen het roer ook op papier grootschalig wordt omgegooid. Het argument is: vereenvoudiging van regels geeft doorzichtigheid van beleid, en dat is voor dit kabinet belangrijker dan instandhouding van natuur, zelfs als de middelen niet allemaal meer beschikbaar zijn. En daarom worden de nationale parken, worden Staatsbosbeheer, de Landschappen en Natuurmonumenten in hun plannen

tweederangs organisatoren, uitvoerders van provinciaal beleid op basis van de Europese vogelrichtlijn- en habitatregels, in plaats van zelfstandige en erkende instituten.

Maar het beleid wordt, als dit doorgang vindt, ook niet doorzichtiger en eenvoudiger, eerder gecompliceerder. Er zijn verschillende maatregelen waardoor dat met name gebeurt en waardoor tegelijkertijd de waarden van de natuur zwakker komen te staan. Ten eerste schaft Bleker het begrip 'natuurmonument' af. Er bestaat dus volgens zijn wetsvoorstel geen landschap meer dat op zichzelf waardevol is. Het hele wetsvoorstel wordt opgehangen aan de vogel- en habitatrichtlijn en de gebieden die op grond van die Europese richtlijnen zijn aangemeld als natura 2000-gebieden. Handhavers zijn voornamelijk de provincies, als het tenminste niet om militaire rijksterreinen gaat. Net als bij andere wetten worden de verantwoordelijkheden en het verminderde budget dus doorgeschoven naar lagere overheden.

Verder probeert hij van de Europese bepalingen de mazen op te zoeken, of wat voor hem de mazen zijn. Naast de ecologische afweging, zoals bij de Habitat- en Vogelrichtlijn normaal is, voert hij een economische afweging in bij alle stadia van beoordelingen van plannen. Men kan de plannen voor nieuwe natura 2000-gebieden of delen ervan in het vervolg dus niet lanceren zonder zich bij voorbaat te hebben afgevraagd: is dit plan niet schadelijk voor de plaatselijk economie? Dat is dus feitelijk tegen de geest van de Europese wetgeving.

En dan heeft hij nog een idee. Bij een nieuw concreet economisch plan wil hij vooraf een oriëntatietoets invoeren in plaats van allereerst een vergunning te laten aanvragen. Als het niet gaat om een plan dat bij een eerste oriëntatie significante invloed zou kunnen hebben op een (naastbijgelegen) natuurgebied - dit ter beoordeling van gedeputeerde staten van de betreffende provincie -

hoeft er volgens de nieuwe wet geen aparte vergunning te worden verleend voor de uitvoering ervan. Dat lijkt gauw gepiept – wij herinneren ons een affaire in de kop van Noord-Holland – en wij hoeven u onze twijfels niet uit te leggen.

Achteraf kan er dan via een aanschrijvingsbevoegdheid alsnog een maatregel aan de veroorzaker van de negatieve invloeden worden opgelegd. Maar zou dat echt gebeuren? Het hangt er maar vanaf hoe vaak die negatieve effecten worden gemeten en, hoe strikt wetenschappelijk dat is verantwoord. Want die eis wordt wel gesteld. De

natuur moet zich wetenschappelijk bewijzen, het economisch belang kan volstaan met een oriënterend onderonsje.

Gelukkig zitten we met Zaanstad vlakbij een als Nationaal Landschap aangewezen 'natura 2000'-gebied. Zou je zeggen. Maar pas op: het gebied is nog altijd "aangewezen als...", nog niet helemaal "definitief vastgesteld als.." We kunnen dus weer op nieuw beginnen met lobbyen, inspreken, flyeren en voor een bulldozer op en neer gaan springen als die er aan komt

om een weg op de verkeerde plek aan te leggen?

Maar gelukkig zijn de Noordse Woelmuis en de Roerdomp nog steeds maximaal beschermd.

Ja gelukkig. Maar waarom staan deze dieren hieronder niet meer op de lijst van maximaal beschermde diersoorten? Zijn de VVD'ers, CDA'ers en PVV'ers bang voor ze?

Het zal je maar gebeuren als beest: de vorige regering van de mensen probeert je van de rode lijst af te krijgen en deze zet je er weer op.

Vijfhoekpark tien jaar na het referendum

Bijna tien jaar heeft het voor velen bekende gele bord met de opdruk: 'Bedankt 37.121 stemmers', bij de ingang van het Vijfhoekpark gestaan. Door de tand destijds was het bord dusdanig aangetast dat het aan vervanging toe was. Bovendien is het nu 10 jaar geleden dat het Vijfhoekpark door een referendum gered werd van bebouwing. Reden te meer voor een eervolle vermelding. Er is, met medewerking van vroegere actievoerders, een timmerbedrijf (Visser uit de Achtersluispolder) en kunstenaars Riet Deerenberg een heel nieuw bord gemaakt in de vorm van een vijfhoek, dit om het behoud van dit park nogmaals te vast te leggen voor iedereen die het park bezoekt vanaf de ingang tegenover het Bastion Hotel. Sinds februari 2004 is het Vijfhoekpark ook een provinciaal monument. Bij de onthulling van het bord op 28 november door wethouder Leny Vissers waren 40 mensen aanwezig.

Bert Boer, voormalig voorzitter van GroenLinks, stuurde ons het volgende verslag: "Tien jaar na het referendum is het Vijfhoekpark een monument! In november 2001 werd de bouw van een gevangenis in ons enige ecologische park door ruim 37.000 bewoners afgewezen. Het initiatief van de bewoners van de Vijfhoek voor een referendum, gesteund door milieuorganisaties en oppositiepartijen, was overgenomen door het College. GroenLinks vocht samen met anderen met succes voor behoud van het park. "Ik had er toen zo een goed gevoel bij" zei Ans Pieper vanmiddag tegen me. Zij was fractievoorzitter van GroenLinks in 2001, dat toen met zes (!) zetels in de raad vertegenwoordigd was. Na 10 jaar is het tijd voor een nieuw bord bij de ingang om aan het geslaagde referendum te herinneren. Een fraai tafereel van het park is er op geschilderd door de kunstenaar Riet Deerenberg uit Zaandijk. Het hout is beschikbaar gesteld door de timmerfabriek van de gebroeders Visser in de Achtersluispolder. Wethouder Lenie Vissers verrichtte met genoegen de onthulling. Rita Melk van KMZ opende de bijeenkomst, waarbij zij het niet kon laten naar Daan Sanders (destijds PvdA-wethouder en verantwoordelijk voor het onzalige plan voor een gevangenis in het park) te sneren. Zaterdag liet hij in de krant optekenen dat het helemaal geen echt park was, maar een geïsoleerd groengebied dat werd onderhouden door grazers. Hoe hardleers kan iemand zijn! In 2004 heeft de provincie het tot monumentaal park uitgeroepen! Loek Vlaanderen hield aan de hand van foto's en platen een bijzonder ludiek

verhaal vol herinneringen aan alles rond het referendum. Daarbij vertelde hij ook dat GroenLinks na het referendum een rode beuk in het park heeft geplant, die er nog altijd staat. Toen de happening voorbij was zijn Ans en ondergetekende even naar "onze" boom gaan kijken. Het is een ranke beuk, inmiddels uitgegroeid tot ongeveer 7 meter hoog. "Beuken groeien nu eenmaal langzaam" zei boomdeskundige Loek. We zijn benieuwd hoe het over tien jaar is."

Bert Boer vermeldde ook dat Aart Molenaar, initiatiefnemer voor het referendum, niet bij de onthulling was. Maar hij was er wel. De huidige fractie van DZ sloeg de 'plechtigheid' van een afstand gade. Jammer, want iedereen die een steentje bijdroeg mag de eer daarvoor dubbel en dwars krijgen – en Rob Wit, die het eerste bord schilderde moet dus ook nog een gepast bedankje hebben!

Nieuwe uitgangspunten voor ruimtelijke ordening

Bermen, wat kunnen ze mooi zijn! Maar soms ook oersaai!

Wat is een goede berm en wat is het juiste beheer? Dit onderwerp kwam op de avond van 9 november aan de orde. Voor het antwoord op deze vragen waren uitgenodigd: Ron van 't Veer, zelfstandig ecooloog, Ted Smit van de gemeente Zaanstad en Marijke Dirkson, schaaпsherder.

Voor het krijgen van bloemrijke bermen is het maai-beheer belangrijk. Vooral het afvoeren van het maaisel is belangrijk, zodat de berm verschraalt, want dan alleen kan een bloemrijke berm zich goed handhaven.

De omgelegde Guisweg tussen Westerkoog en Westzaan heeft de bloemrijkste bermen van Zaanstad.

De A8 heeft ook een mooi bermtalud. De flora daar bevat veel duinplanten aan de zuidkant, o.a. alslem, pimpernel, muurpeper, tripmadam. In de overgangszone komt de rietorchis voor en er staat een enkele bijenorchis. Aan de noordkant komen mossoorten en eikvarens voor. Die plek is ook boomrijk.

Langs de omgelegde Guisweg komen drie soorten orchideeën voor, namelijk rietorchis, bijenorchis en moeraswespenorchis. Ook de blauwe knoop en de ratelaar. Deze plant die parasiteert op gras is daar rijkelijk aanwezig. Ron van 't Veer zegt, dat als een berm paars of blauw ziet, dan weet je dat de berm een rijke plantenflora heeft.

Ted Smit gaf een overzicht van het aantal hectares dat de gemeente onderhoudt door middel van maai-beheer. Hier volgt het overzicht:

Soort land	hectare	percent
Gazon	214,00	48,28
Hooigras extensief	15,10	3,41
Hooigras intensief	13,40	3,02
Rietland	2,70	0,61
Ruigte	40,00	9,02
Ruw gras extensief	99,00	22,34
Ruw gras intensief	57,00	12,86
Uitzichthoeken	1,90	0,43
Kunstgras berm	0,12	0,03
Totaal	443,22	100,00

Het maaien wordt door Céciles maaier gedaan maar het maaisel blijft liggen,

met uitzondering van rietland en ruigte en kunstgras.

Het aan hectares kunstgras is niet groot 0,12, maar het is wel een trend waar de milieugroepen niet blij mee zijn, bovendien treedt de verkleuring van het kunstgras na twee jaar in.

Marijke Dirkson is schaaпsherder zelfstandig. Zij beheert op diverse plaatsen met haar kudde van elk 250 schapen berm, duinen en natuurgebieden. De schapen zijn dan een levende maaimachine en je kan ze zo in te zetten dat een berm intensief of incidenteel begraast wordt. Vooral in recreatiegebieden is zo'n kudde goed inzetbaar.

In Zaanstad zijn verschillende bermen die soortenarm zijn, bijvoorbeeld de berm langs het Noordzeekanaal en de Assendelverzeedijk en de Nieuwendijk. Deze dijken zijn langs de Wijkermeerpolder. Op deze dijken komt maar een klein aantal planten voor. Als men daar de schaapskudde het beheer zou laten doen, kreeg je meer inbreng van zaden die zo'n kudde mee brengt uit een ander gebied. De schaapskudde dient dan dus in meer gebieden te grazen. Zo kan er na een aantal jaren een bloemrijke berm ontstaan, wat ook een uitnodiging is om van te genieten. Bovendien heeft een schaapskudde een recreatieve invloed. Op een vraag of de schaapskudde in het veengebied in te zetten is, zei Ron van 't Veer dat hij er geen voorstander van was, vanwege het risico van pitrusvorming.

Veldraadpleging voor een deltavisie voor Noord-Holland

In de toekomst krijgen we waarschijnlijk steeds vaker te maken met wateroverlast. Dat komt omdat steeds heftiger, kortdurende en plaatselijke buien ineens een gebied bijna geheel onder water kunnen zetten. Dat heeft alles te maken met de klimaatverandering die zich op het ogenblik voltrekt.

Op 10 november 2011 werd aan diverse milieuorganisaties gevraagd om hun visie te geven op verschillende onderdelen van het waterbeheer, zoals de waterveiligheid en de waterkwaliteit. KMZ woonde het onderdeel 'wateroverlast' bij, omdat dat voor de Zaanstreek een wel heel interessant item is. Hieronder een kort verslag.

Bij het voorkomen van wateroverlast in stedelijk gebied kan men het beste risicogericht zijn en behalve dat de kwaliteit van de riolering moet verbeteren, moet ook worden gekeken naar de te snelle afvoer van water. Door het afkoppelen van regenwater en het aanleggen van gescheiden watersystemen kan al heel wat verbeteren. Ook het aanleggen van natuurlijke of ecologische oevers helpt. Ook kan men bijvoorbeeld de toename van verhard oppervlak in de stedelijke gebieden tegengaan. Bijvoorbeeld door die vergunningplichtig te maken, net zoals uitbreiding in volume van bebouwing nu vergunningplichtig is. De gemeenten zullen dan weliswaar

moeten gaan handhaven, maar daar staat tegenover dat bekendheid van de regelgeving veel overtredingen voorkomt. Voorkomen van wateroverlast door te kijken naar gebruiksfuncties is kostenbesparend als die door heldere regelgeving en handhaving wordt ondersteund.

Gebieden zouden binnen de ruimtelijke ordening meer gedefinieerd kunnen worden naar functie, dan naar wijk, stadsdeel of buitengebied. Dat betekent niet dat waterbeheer alleen op de vierkante meter gaat werken, want er zijn ook grote gebieden met een zelfde functie: landbouwfunctie, industriële of natuurfunctie, bijvoorbeeld.

Bij het flexibel binnen houden van water kunnen natuurgebieden een belangrijke functie vervullen. Daar kan het verhogen van het waterpeil, in sommige gevallen zelf tot het plas dras zetten van grote stukken bijdragen aan de natuurwaarden.

Zorg dus dat het beheer van deze gebieden goed op peil blijft. Zodat altijd duidelijk is welke delen van die gebieden voor waterberging in aanmerking komen. Bij het inrichten van nieuwe bebouwde terreinen of stukken daarvan kan men van te voren voorbereid zijn op een hogere waterstand door bijvoorbeeld bouwverhoging, extra bescherming of het instellen van een flexibeler peilbeheer. Bij onverwachte calamiteiten is een schadeloosstelling niet ondenkbaar.

Afspraken maken met andere waterbeheerders is zeer noodzakelijk. Bij het vaststellen van het gemeentelijk waterplan zou het verstandig zijn, om risico's te voorkomen. Het waterschap zou op het gebied van beheersing van wateroverlast het laatste woord moeten hebben in de diverse overleggen. Bij de crisisbeheersing tenslotte, geldt nog altijd dat voorkomen beter is dan genezen. Maar: de risico's moeten aanvaardbaar blijven en er zal altijd een noodprogramma moeten draaien bij calamiteiten. Deze inspraakronde was onder andere functioneel als voorbereiding voor het Watersymposium van 24 november. Wat verder is gezegd over andere onderwerpen, zoals het probleem van voldoende zoet water, dat komt in een volgende aflevering van deze krant.

In de Zaanstreek is bij het beheer van bomen het verwijderen van takken een algemene toegepaste maatregel. De Boom, ongeacht soort en ouderdom, wordt daar niet beter van. Een snoei maatregel gaat immers gepaard met verlies van hout en bladmassa. De snoeiwonden kosten de boom energie vanwege de noodzakelijke afweerreacties en het afsterven van houtweefsel. Het is niet zo dat bomen in alle gevallen blijvende schade van snoei hoeven te ondervinden. Dit is het geval als enkele algemene snoeiregels in acht genomen worden. De belangrijkste is het beter is om in een jonge, vitale boom te snoeien, dan de snoei uit te stellen tot de boom (bijna) volgroeid is.

Voor het snoeien van bomen gelden een aantal regels die hieronder toegelicht worden.

Snoeiwijzer (deel 1)

Snoei tijdig

Door tijdig in jonge bomen te snoeien blijft de snoei beperkt tot takken van relatief geringe omvang. Kleine snoeiwonden worden gemakkelijker afgegrensd en raken sneller overgroeid. De dikste takken worden als eerste verwijderd, zodat ze niet de kas krijgen nog dikker te worden. De dunner takken komen later aan de beurt.

Snoei gedoseerd

Door te sterke snoeien raakt de ontwikkeling van de boom verstoord. Ook de kwaliteit van de afgrensding wordt minder. Ervaring heeft geleerd tot 25% van het totale kroonvolume kunnen doorstaan. Een groter verlies leidt tot groeistoornissen, soms met langdurige effect.

Snoei gericht

Wanneer takken worden ingekort heeft de boom minder goede mogelijkheden om terug te vallen op de natuurlijke afweermecanismen, dan bij het verwijderen van de gehele tak. Snoei daarom bij voorkeur hele takken uit. Bij oudere bomen ontstaan op die manier echter al snel (te) grote wonden, waarbij het kernhout aan de buitenlucht wordt blootgesteld. Het kernhout vormt een gemakkelijke invalspoort voor houtrot veroorzakende organismen. Dat komt omdat het kernhout niet meer leeft en dus niet actief kan reageren op houtrot veroorzakende organismen. Bij zwaardere takken heeft inkorten van de takken de voorkeur boven het verwijderen van een hele tak.

Ook gaat het om ouderbomen, mits deze in een goede conditie verkeren, mag worden verwacht dat een zekere mate van snoei wordt verdragen.

Niets doen

Voor het behoud van ons levend erfgoed geldt een belangrijke regel voor het beheer: niets doen is vaak het beste gereedschap

Snoeien en regelgeving

Het Burgerlijk Wetboek (Artikel 5:44) geeft iemand in principe het recht om, na schriftelijke aanmaning met termijnstelling, de takken van een boom die over zijn perceel groeien, af te zagen. Artikel 3:13 gaat in op misbruik van bevoegdheden. Er is uitgebreide jurisprudentie beschikbaar over dit onderwerp, waaruit voornamelijk naar voren komt dat het zogenaamde snoeirecht in redelijkheid gebruikt moet worden. De gemeentelijke regelgeving sluit hier over het algemeen op aan. Het uitvoeren van normaal onderhoud, zoals het verwijderen van afgestorven takken en takken die schade aan bijvoorbeeld bebouwing veroorzaken, mag natuurlijk altijd. Voor het vellen van een boom, maar ook voor de uitvoering van drastische snoei zal bij de meeste gemeente een omgevingsvergunning moeten worden aangevraagd. Zowel het innemen van de kroon als het kandelabereren levert onherstelbare schade op en verstoort bovendien de natuurlijke groeiwijze (habitus), hetgeen als ontsierend kan worden bestempeld.

Prijsuitreiking Nacht van de Nacht

De Nacht van de Nacht is bedoeld om aandacht te vragen voor het belang van een duistere nacht. Goed om een moment stil te staan bij het belang daarvan voor natuurlijk evenwicht van mens en dier, maar ook bij de hoeveelheid energie die nodig is voor al die verlichting. Bedrijven, overheden en inwoners werden ook dit jaar weer opgeroepen om in de nacht dat de wintertijd ingaat, dit jaar op 29 oktober, de buitenverlichting uit te laten. Milieufederatie Noord-Holland, de gemeente en het Zaans Natuur en Milieu Centrum hebben op de Zaanse Schans samen gewerkt aan een evenement om dit thema onder de aandacht te brengen

In de maanden september en oktober heeft de milieufederatie Noord-Holland een lichthinderinventarisatie uitgevoerd. Inwoners van Noord-Holland konden door middel van een simpele druk op de

knop storende lichtbronnen aangeven op een digitale kaart. De lichthinderkaart die hier uit is voortgekomen werd tijdens de Nacht van de Nacht op 29 oktober op de Zaanse Schans aangeboden aan gedeputeerde Talsma. Deze kaart kan gemeentes en de provincie helpen met het terugdringen van lichthinder. Milieufederatie Noord-Holland zal drie van de meldingen nog in 2011 helpen oplossen. De lichthinderkaart is te vinden op de website laathetdonkerdonker.nl Het ZNMC heeft een fotowedstrijd georganiseerd met het thema 'onnodig licht en mooi donker'. Gezamenlijk hebben Zaanse inwoners wel 55 foto's ingestuurd, ruim dertig in de categorie 'mooi donker' en bijna 25 in de categorie 'onnodig licht'. Het was voor de jury, Rita Melk van Kontakt Milieubeheer Zaanstreek, Josien Geerdink van Milieufederatie Noord-Holland en Nynke Sminia van het Zaans

Natuur & Milieu Centrum dan ook een zware opgave om uit zo veel, zulke mooie en hele creatieve foto's toch een keuze te maken. Tijdens de Nacht van de Nacht werden de beste drie foto's uit beide categorieën geëxposeerd op de Zaanse Schans, en werden de winnaars bekend gemaakt.

In de categorie 'mooi donker' is de foto 'Guisweg' door Willy Maten als beste gekozen en in de categorie 'onnodig licht' is de foto 'Burgerking by Night' door Peter Arendse als winnaar uit de bus gekomen. Beide winnaars ontvingen uit handen van wethouder Linnekamp een waarde cheque van € 50,- van een fotospecialzaak. Daarnaast mochten de genomineerde foto's die groot op canvas geëxposeerd werden, door hun 'makers' mee naar huis genomen worden. Hierbij een foto van de winnende fotografen met Robert Linnekamp bij de prijsuitreiking.

Zaanstreek

De Fietsersbond komt op voor de belangen van fietsers en zet zich in voor meer en betere fietsvoorzieningen.

De Verneemspaak

Fietstunnel Kerkstraat Wormerveer

De N246 Beverwijk – Alkmaar wordt ondertunneld voor fietsverkeer.

Het fietsverkeer tussen Wormerveer en Krommenie heeft overigens met meer barrières te maken. Er dient nog een drukke Provinciale Weg, (de N246), overgestoken te worden. De oversteek is beveiligd door verkeerslichten met een dusdanig lange wachttijd dat de gedachte of je brood en koffie mee had kunnen nemen onwillekeurig opkomt. Maar wie zich aan de lichten houdt, is veilig. Helaas dat doet niet iedereen. Botsingen hebben dan veelal een dodelijk gevolg.

De N246 is van de Provincie. En de Provincie gaat het hele kruispunt Provinciale Weg / Kerkstraat ombouwen om het autoverkeer soepeler te laten verlopen. Verkeerslichten ten behoeve van het fietsverkeer staan daarbij in de weg. Dus ondertunnelt de provincie de weg en wel aan de Zuidzijde.

De Fietsersbond heeft de gewoonte om verkeerssituaties vanuit het standpunt van het fietsverkeer te beoordelen op basis van de criteria veiligheid, snelheid en comfort. Voor de fietser die van Krommenie naar Wormerveer trekt is een en ander een grote verbetering. Ongelijkvloerse kruising, geen verkeerslichten meer. Het kost wel een paar slordige miljoenen, maar je hebt er dan ook wat voor.

Maar hoe zit het met de fietser die van Wormerveer naar Krommenie wil?

Omdat er maar aan een richtingzijde een tunnel is, is de ongelukkige pedalerende weggebruiker gedwongen twee keer de drukke Kerkstraat over te steken, dwars door zich in de Kerkstraat voor het kruispunt opstellende verkeersstromen.

Veiligheid? Weliswaar worden de oversteekpunten beveiligd door verkeerslichten, maar zowel fietsers als automobilisten met haast zullen zich niet altijd aan de aanwijzingen houden. Dat gebeurt nu eenmaal in verkeerssituaties die door de betrokkenen als onlogisch worden beleefd en die als obstakels worden beschouwd. De situatie wordt bovendien nog gecompliceerder, omdat bij het oversteekpunt Kerkstraat-Oost zich nu ook nog het verkeer uit de nieuwe wijk Rietlanden-Noord gaat voegen. Dat er risico bestaat, beseft ook de gemeente, die van "roodnegeerders" spreekt. Maar, zo is het argument, een botsing op de N246 is dodelijk voor een fietser, een botsing op de Kerkstraat heeft minder ernstige consequenties. Snelheid? Met twee keer kans op roodlicht, tegen nu maar een keer wordt de snelheid beperkt..

Comfort? Vult u zelf maar in. Een onlogische, hinderlijke, niet van risico ontblote, opgedrongen fietsroute. Conclusie: wat enerzijds voor een behoorlijk bedrag verbeterd wordt, wordt anderzijds weer afgebroken. Resultaat:

een behoorlijke investering met eigenlijk een rendement van nul.

De Gemeente Zaanstad wast de handen in de onschuld. De Provincie betaalt de fietstunnel en wie betaalt, bepaalt. Voor de gemeente blijft de ondankbare taak om de negatieve effecten van het provinciale streven zoveel mogelijk te beperken. Dat de bandbreedte daarin klein is, spreekt voor zich.

De Fietsersbond heeft haar mening over de gang van zaken en over het resultaat uitgesproken. We zijn er niet kapot van, en dat is nog maar zacht uitgedrukt. Suggesties tot verbetering van de toestand worden zonder meer afgewezen. Het in stand houden van de ongelijkvloerse fietsoversteek aan de Noordzijde is niet bespreekbaar. Te gevaarlijk zegt de Provincie. Een argument waarvoor de Provincie in al die tientallen jaren dat de oversteek al bestaat doof is geweest. Bedoeld wordt dan ook: zo'n oversteek is te hinderlijk voor de doorstroming van het autoverkeer. Ondertunneling of overbrugging van de N246 aan de Noordzijde is uitgesloten. De suggestie om langs de Kerkstraat-Oost een dubbelzijdig fietspad aan de Zuidzijde aan te leggen krijgt het tegenargument dat de hele Kerkstraat al eens op de schop is geweest en dat waarschijnlijk een wijziging van het profiel financieel niet haalbaar is.....

Fiets in gemeentehuis

Kan je je fiets niet voor het gemeentehuis parkeren, dan neem je hem toch mee naar binnen!

Verkeerssituatie bij Dekamarkt Wormer

De Fietsersbond heeft gereageerd naar

B&W van Wormer op het besluit van de gemeente t.a.v. de verkeerssituatie bij de Dekamarkt in Wormer.

In het besluit van de gemeente Wormer worden ter hoogte van de (toekomstige) vestiging van de Dekamarkt twee rijen parkeerplaatsen tegen over elkaar haaks op de Koetserstraat geprojecteerd.

De Koetserstraat is onder andere een belangrijke hoofdfietsroute. Zij vormt een schakel in een door borden aangegeven doorgaande fietsroute.

Deels heeft deze hoofdroute een utilitaire functie (vooral woon-werk en woon-schoolverkeer) en deels een recreatieve functie, zijnde een onderdeel van a) de Wormer - "Zaanstreek fietsroute", b) het fietsroutenetwerk "Laag-Holland" (knooppunt 73-91) en c) de Oeverlandroute (LF7) Alkmaar - Maastricht. Ook trekt de vestiging van een Supermarkt als de Deka extra fietsverkeer.

Het gevolg van het besluit is dan ook dat een hoofdfietsroute gecombineerd gaat worden met dubbel dwars parkeren met een groot aantal parkeerbewegingen. Het voortdurend in- en uitparkeren over de rijbaan heen is uitermate gevaarlijk en hinderlijk voor

fietsers. Daarom ontraadt de ASVV (Aanbevelingen voor verkeersvoorzieningen binnen de bebouwde kom) de combinatie van fietsroute, dwarsparkeren en veel parkeerwisselingen met klem. Het voorstel is feitelijk nog slechter dan de in het genoemde voorzieningenblad geschetste situatie omdat in dit voorstel sprake is van dubbel dwars parkeren. Daarom zijn wij van mening dat aan het besluit een onvoldoende zorgvuldige belangenafweging ten grondslag ligt en dat dit besluit in de huidige vorm onvoldoende draagkrachtig is onderbouwd. In het bijzonder is er naar ons oordeel te weinig gekeken naar de veiligheid van de fietser.

Een belangrijke verbetering in het besluit zouden wij het al vinden als slechts aan één zijde van de Koetserstraat langspaarkeerplassen zouden worden geprojecteerd, liefst met een rabatstrook zodat het in- en uitparkeren deels buiten de rijbaan kan geschieden.

Fietsvrijwilliger worden?

Je woont in Nederland en kunt niet fietsen. Probeer het je voor te stellen, dat valt nog niet mee. Voor de meesten van ons is de fiets een vanzelfsprekend, en vooral handig vervoermiddel. Het simpele feit dat je kunt fietsen, daar sta

je meestal niet bij stil. Veel 'nieuwe Nederlanders' hebben echter niet, zoals wij, als kind al leren fietsen. Zij ervaren dat het in Nederland een gemis is om niet te kunnen fietsen. Om hen de kans te geven om toch te leren fietsen, worden er op veel plaatsen in Nederland fietslessen voor volwassenen aangeboden. In Zaanstad organiseert Welsaen al vele jaren fietscursussen. Nog steeds blijkt er een grote vraag te zijn naar dit aanbod. Op het moment worden er bij drie buurtcentra in Zaandam fietscursussen gegeven. De cursussen worden gegeven door - getrainde - vrijwilligers. Om het aanbod nog beter af te stemmen op de behoefte van onze doelgroep, willen wij naast de basisfietscursussen wellicht nog andere diensten op dit gebied gaan aanbieden, bijvoorbeeld voor half gevorderden. Wij kunnen voor zowel de fietscursussen als voor het nieuw te ontwikkelen aanbod nog vrijwilligers gebruiken. Wat dat laatste betreft, zoeken we ook mensen die dit aanbod mee willen helpen bedenken en vormgeven. Voor het geven van fietscursussen moet je overdag (een middag per week) beschikbaar zijn. Het volgen van (bij)scholing is voor alle fietsvrijwilligers verplicht. Heb je belangstelling hiervoor, neem dan contact op met Corine Marseille, fietslescoördinator bij Welsaen, T 075-6160769/06-23425665 of corine.marseille@welsaen.nl.. Mensen die actief willen worden als fietsvrijwilliger, zijn welkom op de bijscholingsochtend voor fietsvrijwilligers, die we samen met de fietsersbond organiseren op woensdagochtend 25 januari, 9-13 uur in buurtcentrum de Poelenburcht in Zaandam (deelname alleen mogelijk na aanmelding vooraf).

Milieudefensie Zaanstreek

Milieudefensie Zaanstreek houdt zich momenteel bezig met:

- de eerlijke winkelroute, dit is een wandel/fietsroute langs Wereld- Natuur- en Kringloopwinkels. Er komen routes in Krommenie, Wormerveer en Wormer, Zaanstreek en Zaandam. Folders en een website zullen deze routes publiciteit geven.
- het streven naar groene bedrijfs- en schoolkantines, waar biologische en vegetarische etenswaren royaal te verkrijgen zijn.

- het Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO). Met name richten wij ons op Loders Crocklaan, vanwege de niet bepaald duurzaam verkregen palmolie vanuit Maleisië.

- de EKO tellingen in Zaanse supermarkten, zijn afgerond. Winnaar is geworden: het filiaal van Dirk van den Broek, aan de Behouden Haven in Zaandam. Zij hadden, in een jaar tijd, een stijging van 60% in het biologische EKO assortiment en 100 % stijging in het FairTrade-assortiment.

Nadere informatie: Hans Mandjes, secretaris, tel. 06-48363237, zaanstreek@milieudefensie.nl, www.milieudefensie.nl/lokaal.

ZAANSE ENERGIE KOÖPERATIE

De coöperatieve vereniging Zaanse Energie Koöperatie u.a. heeft tot doel het bevorderen van het gebruik van windenergie en andere vormen van duurzame energie en het op milieuvriendelijke wijze produceren van energie.

De Koöperatie heeft als eerste project het beheren van een windturbine, waardoor de leden bijdragen aan de productie van schone duurzame stroom door gebruik van windenergie.

Goed nieuws

De duurzaamheid in Zaanstad krijgt een nieuwe impuls door het plaatsen van twee molens van 3 megawatt tussen de twee bestaande molens bij Nauerna en het Buitenhuiser pontje in. Weliswaar niet van de ZEK of in een andere coöperatieve vorm, maar HVC heeft ook vele gemeentes als aandeelhouder en is ook betrokken bij zelflevering van lokale duurzame energie.

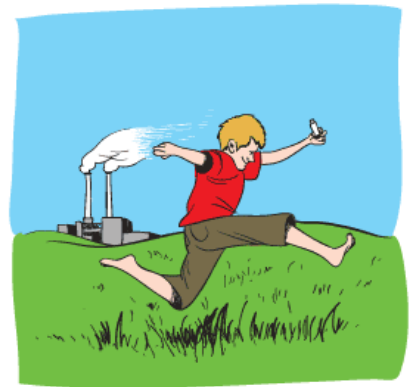
De domper komt weer uit dezelfde hoek als bij het molentje bij de Grootte Weiver: Klimaatwantrouwers die door de media een windmolencomplot is aangepraat dienden een zienswijze in, die nota bene nog in het ZNMO wordt besproken als ware windenergie een grote aanslag op natuur en milieu. De Zaanse Energie Koöperatie heeft de zienswijze van belangengroep Nauerna vernomen en er blijkt weinig sympathie voor duurzaamheid. De groep heeft de krant ook al gehaald alsof het een aanslag uit het niets is op het dorp, terwijl HVC al in april op twee informatieavonden openheid van zaken gaf en concentratie van windenergie langs het Noordzeekanaal al in Zaanstads Windnota van 1999 stond. Ook het Energie Ontwikkel Team van de gemeente Zaanstad presenteerde al in april in NHD een structuurvisie met daarbij primaire molenlocaties. En in de Zaanse Energiekrant van oktober j.l. wordt ook nog eens alles in volle openbaarheid gebracht. ZEK moet ook erg wennen aan de trend om alles wat met klimaat, natuur en milieu te maken heeft, aan te merken als een geitenwollen sokkencomplot van 'links'. De ZEK is ontstaan uit de Brede Maatschappelijke discussie over kerncentrales en heeft met 100 leden een molen 'Het Windpaard' neergezet om te laten zien dat er een goed alternatief is voor kernenergie en kolen. Dik 20 jaar bestoken we al de Zaangemeentes, met onze visie dat we van 'fossiel' af moeten, bewust met energie moeten omgaan en naar duurzame bronnen toe moeten. Op gebied van normen zijn de Duitsers meestal haantje de voorste. Wat betreft geluid en slagschaduw van windmolens

spant Nederland de kroon en terecht ook. Ons oude Windpaard maakt echt flink herrie, maar onze boer/molenaar omschrijft het geluid als dat van een herkauwende koe: als je hem hoort is die gezond en produceert zij! Zonne-energie wordt als véél beter aangeprezen, maar dan moet je wel bedenken dat voor een 3 Megawatt-molen 7,5 hectare zonnepanelen nodig is. En die krenge zijn zo hoog! Om wind te vangen moeten molens hoog zijn; als je ze verstopt achter de heuvels heb je er niets aan.

De bewonersgroep ziet windmolens als gevaarlijke monsters; er moeten hekken om van 324 meter diameter. ZEK houdt altijd zijn najaarschouw bij de molen met vele bezoekers. Windmolens zoals ons Windpaard moet je kunnen betasten, voelen en liefkozen. Dan komt de ware NIMBY-aard naar boven: vanwege cultuurhistorie moeten windmolens naar de kop van Noord-Holland verhuizen! Of daar geen cultuurhistorie en recreatie is. Windmolens zijn cultuurhistorie, horen bij de Zaan; in de gouden eeuw werden ze ook niet voor het mooitje neergezet, net als nu waren ze gewoon nodig. Windmolens op één hoop gooien met vliegtuiglawaai, vuilstortoverlast, steenkolenvervoer en Vopak kerosine-opslag raakt ons 'geitenwollen' milieuhart diep. Molens zijn juist het tegenovergestelde: ze leveren schone energie in plaats van vieze uitstoot en als er een betere energielevering is en ze overbodig zijn geworden laten ze geen spoor van

viezigheid achter omdat ze na bewezen diensten worden ontmanteld. Energie wordt alleen maar duurder en duurder. De vraag naar energie groeit. Als de hele wereldbevolking net zoveel energie gaat gebruiken als de Amerikanen is er vele malen meer energie nodig, dan zou in ieder geval de energiebehoefte in Nederland verdubbeld worden. De Groningse aardgasbel raakt uitgeput, dus worden we afhankelijk van Russisch gas en Arabische olie. Verhogen van de vraag en verkleinen van het aanbod doet de

prijzen stijgen, zo hebben wij geleerd. Wind en zon worden nooit schaars, maar wel de ruimte en het zicht dat molens ontnemen. Daarom vindt de ZEK dat een molen gezamenlijk moet worden opgezet en de opbrengst de leden ten goede zou moeten komen. Het is sinds kort mogelijk stroom te leveren aan andere adressen doordat netbeheer is losgekoppeld van stroomlevering; men noemt dat een lokaal energiebedrijfje. De Zaanse Energie Koöperatie is in staat de levering van windmolens en zonnepanelen en de afname te administreren en af te rekenen onder de noemer: Zaanse Energie. De Zaanse Energie Koöperatie is een coöperatieve vereniging, dus de leden hebben het laatste woord qua beleid. Het bestuur bestaat uit vrijwilligers, die kosteloos opereren. Wij begrijpen dat bewoners van Nauerna niet te benijden zijn, vanwege Schiphol en de stort. Al in 2008 zou er een recreatiegebied zijn, en nu komt er nog 25 meter extra bovenop. Een grof schandaal, waar ZNMO deelnemers

KONINKLIJKE NEDERLANDSE NATUURHISTORISCHE VERENIGING

De KNNV is een vereniging voor veldbiologie die natuurstudie, natuurbeleving en natuurbescherming wil bevorderen. Kernwoorden als duurzaamheid en biologische diversiteit staan hoog in het KNNV-vaandel. De KNNV biedt natuur- en milieueducatie d.m.v. lezingen, excursies, cursussen, kampen en reizen. De KNNV heeft veel actieve werkgroepen en een eigen uitgeverij.

Gallen

Gallen zijn abnormale uitgroeiingen op planten die onder invloed van andere organismen ontstaan.

Er bestaat een grote rijkdom aan galvormen. Sommige gallen zijn eenvoudige plooiën van een bladrand, maar andere zijn heel gecompliceerd gebouwd. Gallen ontstaan door

vergroting van cellen van de plant en door deling van cellen. Gewoonlijk begint de galvorming met een remming van de normale groei van de cellen op de plek waar de galvormende prikkel wordt toegediend.

Galvormers komen, behalve in planten, schimmels, virussen en diergroepen dan insecten voor. De waardplant zij heel verschillend. De galmuggen zijn in alle planten families bekend. De verspreiding van galwespen hoofdzakelijk op roosachtige en eiken. De galvormende bladluizen op coniferen en populieren. Iedere galwesp of bladluisoort heeft zijn eigen

waardplant en eigen galensoort. In planten zijn ze te vinden als de groei achter blijft bijvoorbeeld in hoofdjes van composieten, kan je vinden door de bloem open te snijden.

Knopgalgen op bomen en struiken kunnen soms gemakkelijk worden gevonden. Het is de moeite waard om op eiken bomen de bladeren is goed te bekijken en de verschillende gallen te vinden. Het is mij opgevallen dat alleen staande eik de meeste gallen kan vinden. Het galgenboek van de KNNV is een boek waar de galensoorten worden besproken en met tekeningen afgebeeld..

Oproep om hulp voor de werkgroep Kooiakkers

In de Kalverpolder liggen de Kooiakkers, 200 m voor de kruising Wijdewormerringdijk, aan de zijde van het fietspad van de Leeghwaterweg. Staatsbosbeheer is eigenaar van deze akkers. De werkgroep Kooiakkers heeft het onderhoud op zich genomen, met het doel om een bloemrijk rietland te krijgen, dat te beheren, en tevens om een inventarisatie te doen van alle voorkomende planten, bomen, insecten, vogels, muizen en paddenstoelen.

De werkgroep doet dit al 13 jaar, en heeft een geweldige lijst met waarnemingen van soorten verzameld, met o.a. 15 bomen, 4 amfibieën, 16 insecten, 9 libellen, 26 mossen, 121 paddenstoelen, 151 planten, 7 slakken, 21 vogels, 10 zoogdieren. Na elke

werkdag wordt er een rondje gelopen en gekeken wat er groeit en bloeit. Ook verzorgt de Natuur en Milieu Educatie (NME) een lesprogramma voor het basisonderwijs op de Kooiakkers. Het st Michael college doet in de maand mei een lesprogramma.

Het onderhoud van de 2 hectare kost nogal wat tijd. De werkgroep werkt elke woensdagochtend van 9.30 tot 12.00 uur en elke 2e zaterdag van de maand wordt er gewerkt van 9.30 tot 14.00 uur. Ook wordt er op 5 november, de Natuurwerkdag, gewerkt.

Wilt u mee helpen? Heel graag! Bel voor meer informatie naar Albert van Scheers 075-676969 of Loek Vlaanderen 075-6288490.

BIJZONDERE BOMEN IN DE ZAANSTREEK

In deze rubriek willen we aandacht schenken aan bijzondere bomen die in onze omgeving te vinden zijn. Wij weten er een aantal maar lang niet allemaal, wij zouden het op prijsstellen als U ons wilt helpen om deze bomen bij ons te melden. Het gaat ons om bomen die oud zijn en bomen die een bijzondere betekenis hebben b.v. een herdenkingsboom of een jubileumboom die gepland is op openbaar grond of voortuin of een bijzondere soort boom. Stuur de informatie naar KMZ of bel naar Loek Vlaanderen 6288490. In de volgende uitgaven van deze krant zullen wij aan boomsoorten aandacht besteden.

Japanse Zelkova serrata

Zelkova's in het Skagerak te Zaandam

Zelkova in De Ruyterkade te Wormerveer

Het Skagerrak in Zaandam-Zuid is voor bomenliefhebbers een prachtige bomenstraat; er staan 20 dendrologisch waardevolle Japanse Zelkova serrata's. Het is een van de weinige straten in Zaanstad waar alle gemeentelijke bomen als dendrologisch waardevolle bomen zijn aangewezen. De Zelkova serrata behoort tot de iepenfamilie en hij kan dus ook sterven aan de iepziekte. De Zelkova serrata heeft een mooie geelbruine met roze herfstkleur en het blad is enkel gezaagd. De vruchten zijn groene 0,3cm en ongevleugeld en waar de vruchten bevinden is het vrouwelijkegroen(de

bladeren waar de vruchten bevinden zijn kleiner). De manlijke bloemen ontluiken begin mei in de bladoksels. De schors is glad en grijs met wat dunne oranje schilfers. Deze bomen kom je niet zo veel tegen en toch zijn zij al een tijd in Nederland. Von Siebold (1794 – 1866) is van grote betekenis geweest van de Nederlandse – Japanse handels betrekkingen. Als arts was hij werkzaam op de handelspost Deshima, en daarom was hij in de gelegenheid veel plantensoorten naar Nederland te verscheppen. De Hortus in Leiden zorgde op zijn beurt voor de verspreiding en de Nederlandse kwekers plukken daar nog de vruchten van. In 1862 is de Zelkova serrata in de handel gebracht